Toelichting

1. Inleiding

Op basis van de artikelen 4.2.12, eerste en vijfde lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015) en artikel 4.3.2 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 vindt er structurele gegevensverstrekking plaats aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: het CBS) door Veilig Thuis-organisaties. Deze informatie wordt verwerkt door het CBS ten behoeve van de ontwikkeling van beleidsinformatie rondom huiselijk geweld en kindermishandeling.

In bijlage A van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 is door middel van het Informatieprotocol Beleidsinformatie Veilig Thuis (hierna: het informatieprotocol) uitgewerkt welke gegevens en op welke wijze Veilig Thuis-organisaties periodiek aan het CBS dienen te verstrekken. Het CBS verwerkt de aangeleverde gegevens tot statistieken en rapportages over de uitvoering van de Wmo 2015, die door de verantwoordelijke bewindspersonen en gemeenten gebruikt kunnen worden bij de beleidsvorming en de verdere uitvoering van de die wet.

Deze toelichting wordt ondertekend mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid.

2. Wijzigingen informatieprotocol

Vanwege de voorgestelde aanpassing van artikel 4.3.2 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is het informatieprotocol in bijlage A van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 gelijktijdig aangepast.[1] Met voorliggende wijziging wordt het informatieprotocol met ingang van 1 januari 2027 vervangen door een nieuwe versie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude versie zijn:

- Het aanleveren van het burgerservicenummer, de geboortedatum en het geslacht van alle directbetrokkene(n). Onder directbetrokkene(n) wordt het vermoedelijke slachtoffer en de vermoedelijke pleger op wie een casus betrekking heeft verstaan, alsmede personen uit hun huiselijke kring waar Veilig Thuis directe bemoeienis mee heeft. Voorheen werden deze gegevens verstrekt van degene op wie de melding betrekking heeft. Daaronder werd verstaan het vermoedelijke slachtoffer van huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis maakt echter geen onderscheid tussen slachtoffers en plegers. In de praktijk was het daarom niet goed mogelijk om hier uitvoering aan te geven.
- De gegevensverstrekking van Veilig Thuis-organisaties ook betrekking heeft op andere diensten dan de dienst "Onderzoek".

Met deze wijzigingen sluiten de persoonsgegevens die de Veilig Thuis-organisaties aan het CBS verstrekken beter aan bij de werkwijze van Veilig Thuis. Ook wordt met het verstrekken van het burgerservicenummer rijkere beleidsinformatie mogelijk gemaakt omdat de gegevens van Veilig Thuis in combinatie met andere gegevens waarover het CBS al beschikt (bijvoorbeeld met betrekking tot jeugdhulp, jeugdbescherming, politie en justitie), aanvullend inzicht kunnen bieden in de keten- of netwerkaanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling als zodanig.

3. Verhouding hoger recht

In paragraaf 3 van de nota van toelichting bij de voorgestelde aanpassing van artikel 4.3.2 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015[2], is toegelicht dat op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) de verwerking van persoonsgegevens alleen rechtmatig is als de verwerking is gebaseerd op één van de grondslagen uit artikel 6 van de AVG. Uit artikel 6, eerste lid, onderdeel c, van de AVG, volgt dat de verwerking alleen rechtmatig is indien de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Veilig Thuis is op basis van artikel 4.2.12 van de Wmo 2015

[1] PM: verwijzing Stb. opnemen na publicatie wijzigingsbesluit van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 vanwege de aanpassing van de gegevens die structureel door Veilig Thuis-organisaties ten behoeve van beleidsinformatie worden verstrekt aan het CBS.
[2] Idem.

reeds verplicht aan het college en de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en de Minister voor Justitie en Veiligheid persoonsgegevens te verstrekken ten behoeve van beleidsinformatie. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 regelt welke gegevens dat ingeval van een structurele verstrekking betreft en dat die verstrekking via het CBS plaatsvindt. De gegevens die Veilig Thuis op basis van deze verplichting dient te verstrekken, zijn gegevens die Veilig Thuis verwerkt in het kader van de in artikel 4.1.1, tweede en derde lid, van de Wmo 2015 omschreven taken. Onder de gegevens die ten behoeve van beleidsinformatie worden verstrekt, kunnen ook bijzondere persoonsgegevens vallen. Voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is naast een grondslag ook een uitzondering op het verwerkingsverbod noodzakelijk. Die uitzondering op het verwerkingsverbod is al opgenomen in artikel 4.2.12, tweede lid, van de Wmo 2015.

Onder de te verstrekken gegevens aan het CBS valt ook het burgerservicenummer van directbetrokkenen. In artikel 4, eerste lid, van de AVG, wordt een identificatienummer zoals het burgerservicenummer aangewezen als een persoonsgegeven. Artikel 87 AVG bepaalt dat lidstaten specifieke voorwaarden voor de verwerking van een nationaal identificatienummer nader kunnen vaststellen. Artikel 46, eerste lid, van de Uitvoeringswet AVG bepaalt dat een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, bij de verwerking van persoonsgegevens slechts wordt gebruikt ter uitvoering van de desbetreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald. Er moet derhalve een wettelijke grondslag bestaan voor het verwerken van burgerservicenummers ten behoeve van beleidsinformatie. Artikel 4.2.12, eerste lid, eerste zin, van de Wmo 2015 bepaalt dat Veilig Thuis kosteloos gegevens verstrekt aan het college en aan de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en de Minister van Justitie en Veiligheid ten behoeve van de verwerking van gegevens voor beleidsinformatie. Uit artikel 5.2.9, tweede lid, van de Wmo 2015 volgt dat Veilig Thuis het burgerservicenummer van een persoon gebruikt met het doel te waarborgen dat de in het kader van de uitvoering van deze wet te verwerken persoonsgegevens op die persoon betrekking hebben. De verstrekking van burgerservicenummers was op basis van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 al mogelijk. Met de voorgestelde wijziging van artikel 4.3.2, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en daarmee samenhangend de wijzigingen in dit informatieprotocol, is slechts de kring van personen uitgebreid van wie burgerservicenummers verstrekt kunnen worden.[3]

Voorgaande maakt dat de gegevensverstrekking door Veilig Thuis aan het CBS in lijn is met de AVG.

4. Regeldruk

Er zijn weinig gevolgen voor de regeldruk, omdat wordt aangesloten bij bestaande reguliere processen. Als gevolg van de wijzigingen in het informatieprotocol registreren medewerkers van Veilig Thuis-organisaties andere gegevens dan voorheen het geval was. Medewerkers van Veilig Thuis-organisaties hebben hiervoor verschillende trainingen gevolgd. De administratieve lasten daarvan zijn in onderstaande tabel uitgedrukt in tijd en kosten. Het aantal uren is, in overleg met de Veilig Thuis-organisaties, ingeschat op circa 25 uur. Dit is voor alle Veilig Thuis-organisaties gezamenlijk. Het tarief is gebaseerd op het Handboek Overheidstarieven 2024.

Taak	**Uitgevoerd door**	**Tarief p/u in €**	**Benodigde uren**	**Totale kosten**
Voorbereiding, testen en implementeren wijziging	Hoogopgeleide kenniswerker (S12)	71	25 uur	€1.775

[3] Zie nota van toelichting op artikel 9.25 van het Besluit Jeugdwet, Staatsblad 2014, 441, p. 138 en 139. In het Besluit Jeugdwet is destijds ook geregeld dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen het burgerservicenummer, de geboortedatum en het geslacht van de jeugdige voor beleidsinformatie verstrekken, zie artikel 7.5.3, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit Jeugdwet en de nota van toelichting op dat artikel van het Besluit Jeugdwet, Staatsblad 2014, 441, p. 118 en 119.

5. Advies en consultatie

PM

De Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport,

CONCEPT